

Tomhais

Smaoineamh ar Achar agus ar Imlíne

Rúibric Ghrádaithe

Cad é is féidir leis na foghlaimeoirí a dhéanamh.

f An foghlaimeoir	g An foghlaimeoir	h An foghlaimeoir	i An foghlaimeoir	j An foghlaimeoir	k An foghlaimeoir
Féachann sé ar na cásanna ar an mbileog, agus deimhníonn an gaol idir achar agus imlíne gan smaoineamh ar chásanna eile.	Déanann sé tuar faoin ngaol idir achar agus imlíne, agus molann conas a d'fhéadfaí é seo a thástáil (m.sh. triail a bhaint as dronuilleoga eile).	Tugann sé faoi deara go bhfuil cearnóga in úsáid, m.sh. cóipleabhar matamaitice a bhfuil cruthanna níos lú aige, ach a léiríonn an gaol céanna idir na cruthanna ag baint úsáid as an aonad nua.	Úsáideann sé páipéar a bhfuil cearnóga air nó cóipleabhar matamaitice le triail a bhaint as réimse dronuilleoga éagsúla agus an gaol a fhiosrú.	Úsáideann sé réasúnaíocht chiallmhar uimhriúil (sraitheanna nó colúin a chomhaireamh, nó achair/imlíne atá ar eolas a dhúbailt chun cabhrú le meastachán a dhéanamh ar luachanna cruthanna nua).	Tugann sé faoi deara (mar fhreagra ar cheist an mhúinteora, nó scrúdú ar go leor samplaí) gur féidir achar na dronuilleoige a ríomh tríd an riail fad x leithead.

Is féidir linn dronuilleoga a tharraingt agus an gaol idir achar agus imlíne a scrúdú agus muid ag smaoineamh tuilleadh ar thuairim Max. Tá roinnt dronuilleog sa tábla thíos.

Dronuilleog	Fad	Leithead	Achar	Imlíne
Dronuilleog 1	2 aonad	3 aonad	6 aonad cearnaithe	10 n-aonad
Dronuilleog 2	4 aonad	5 aonad	20 aonad cearnaithe	18 n-aonad
Dronuilleog 3	1 aonad	6 aonad	6 aonad cearnaithe	14 aonad
Dronuilleog 4	3 aonad	3 aonad	9 n-aonad cearnaithe	12 aonad
Dronuilleog 5	5 aonad	2 aonad	10 n-aonad cearnaithe	14 aonad
Dronuilleog 6	6 aonad	1 aonad	6 aonad cearnaithe	14 aonad

Cad é a thugann tú faoi deara?

Dronuilleog 1: Tá an t-achar (6 aonad cearnaithe) níos lú ná an imlíne (10 n-aonad).

Dronuilleog 2: Tá an t-achar (20 aonad cearnaithe) níos mó ná an imlíne (18 n-aonad).

Dronuilleog 3: Tá an t-achar (6 aonad cearnaithe) níos lú ná an imlíne (14 aonad).

Dronuilleog 4: Tá an t-achar (9 n-aonad cearnaithe) níos lú ná an imlíne (12 aonad).

Dronuilleog 5: Tá an t-achar (10 n-aonad cearnaithe) níos lú ná an imlíne (14 aonad).

Dronuilleog 6: Tá an t-achar (6 aonad cearnaithe) mar an gcéanna leis an imlíne (14 aonad).

Ó na sonraí samplacha seo, feicimid na nithe seo a leanas:

Uaireanta, bíonn an ceart ag Max lena theoiric go “mbíonn an t-achar níos lú ná an imlíne sna dronuilleoga seo”. Tá an t-achar níos lú ná an imlíne i ndronuilleog 1, 3 agus 4.

Uaireanta bíonn an ceart ag Max lena theoiric “De réir mar a mhéadaíonn luach an achair, méadaíonn luach na himlíne freisin”. Is féidir é sin a fheiceáil i ndronuilleog 1, 3 agus 4, áit a méadaíonn an t-achar agus luachanna na himlíne le chéile.

Leis sin a léiriú do dhuine nach bhfuil cinnte, is féidir linn samplaí breise a chur ar fáil nó tuilleadh áirimh a dhéanamh agus cur leis na torthaí. Léiríonn na sonraí a chuirtear i láthair thuas go mbíonn smaoineamh Max fíor uaireanta.

Maidir le dronuilleoga a bhfuil an t-achar céanna acu ach imlínte difriúla, is féidir féachaint ar dhronuilleog 1 agus ar dhronuilleog 3.

Maidir le dronuilleoga leis an imlíne chéanna ach achair dhifriúla, ní fheicimid sampla sna sonraí a chuirtear ar fáil. Mar sin féin, tá dronuilleoga den sórt sin ann. Mar shampla, smaoinigh ar dhá dhronuilleog a bhfuil imlíne 12 aonad acu: Tá achar 9 n-aonad cearnaithe ag dronuilleog A, a bhfuil toisí 3 aonad (fad) agus 3 aonad (leithead) aici, agus dronuilleog B, a bhfuil toisí 4 aonad (fad) agus 2 aonad (leithead) aici agus achar de 8 n-aonad cearnaithe. Mar sin, tá achar na ndronuilleog sin difriúil in ainneoin go bhfuil an imlíne chéanna acu.

Bíonn tuairim Max faoin ngaol idir achar agus imlíne na ndronuilleog fíor uaireanta ach ní i gcónaí.